

דף פח.

עין משפט א.

ח"מ סימן תכד פעיף ו

עין לעיל פז: עין משפט א

עין משפט ד.

ח"מ סימן לה פעיף יד

יד. אשה ו פסולה לעדות שנאמר ועמדו שני האנשים. טומטום ואנדרוגינוס פסולים מספק, וכל מי שהוא ספק כשר ספק פסול, הרי הוא פסול.

הגה: טו. אפי' במקום ז' דלא שכיחים אנשים כשרים להעיד, כל הפסולים פסולים, ותקנת הגאונים ח' בדבריהם שאין רגילים להיות שם אנשים, אלא נשים, כשרות. וע"כ בהכאה, או בזיון ת"ח, או מוסר, או בשאר קטטות, נאמנים ט' אפי' קטן, או קרוב, או אשה, ואפי' יחיד, דאין פנאי להזמין עדים כשרים.

עין משפט ה.

ח"מ סימן לד פעיף יט

יט. לב. גוי ועבד י פסולים לעדות, כ' ואפי' גוי המוחזק בכשרות.

- ו. ממשנה ר"ה דף כ"ב ע"א. ובשבועות ל' ע"א, והכ"מ העיר על הר"מ דנקט הראייה של ועמדו שני אנשים, שהרי כל התורה בלשון זכר נאמרה.
- ז. הרשב"א בתשובה והרמב"ם בפ"ח מהלכות נזקי ממון, וכ"כ הב"י. אבל עד אחד כשר נאמן יותר מב' נשים, גם במקום דלא שכיחי. ש"ך.
- ח. כגון בעזרת נשים. וכן לומר שבגדים אלו לבשה פלונית והן שלה. והגם שהשו"ע בס"י ת"ח, כתב דבנזיקין אינם נאמנים ואפי' לא שכיחי שם, כתב הנתיבות בס"ק י"ט דנזיקין משום דשכיחי לא תיקנו, ורק בדברים שבאקראי תיקנו.
- ט. מהרי"ק שורש קע"ט. והוא שהתובע טוען בברי, שאם טוען שמא ותובע מכח עדות אלו העדים שאין עדותן כשרה, לא מוצאין ע"פ זה. סמ"ע.
- י. משנה קמא דף י"ד ע"ב.
- כ. וכתב הסמ"ע בס"ק מ"ח. דאפי' עכו"ם המוחזקים שאינם משקרים פסולים, דמ"מ הם אינן בכלל אחיו ולא עדיף מעבד, עכ"ל.

עין משפט ו.

ח"מ סימן לג סעיף יא

יא. יג. ב' גרים שהתגיירו אפי' תאומים ל' כשרים להעיד זל"ז, דאין להם קירבה, דכל גר שנתגייר כקטן שנולד דמי.

דף פח:

עין משפט א.

אה"ע סימן צ סעיף ט

ט. יח. מכרה מ' נ"מ אפי' שנפלו לה קודם שתתארס, הבעל מוציא פירות מהלקוחות כל ימי חייה, אבל לא גוף הקרקע, ואם מתה בחייו מוציא גם הגוף בלא דמים. י' וי"א דאף בחייה מוציא הגוף בלא דמים, ס' ואם אותם דמים מהמכר קיימין בידיה או ע' שאפשר לתלות שאלו הדמים של המכירה, מחזירין אותם ללקוחות ואינו יכול לומר הבעל שמא ממציאה הן.

הגה: יט. אם הבעל רוצה פ' לסתור או לבנות קרקע בחייה, הלוקח קרקע זו

- ל'. כאמימר ביבמות דף כ"ב ע"א, ומבריייתא בדף צ"ו ע"ב. ודוקא שלידתן שלא בקדושה, אבל אם לידתן בקדושה והן תאומים פסולים. כ"כ בש"ך בס"ק ז' אבל אם אפי' רק אחד מהם לידתו שלא בקדושה כשר להעיד אפי' לאחיו שנולד בקדושה. וכ"כ בנתיבות ס"ק י'. ולפי הש"ך בלידתן בקדושה חייבים עליהם משום אשת אח, ועיין בסמ"ע שהביא דהב"י נסתפק אפי' לידתן בקדושה.
- מ'. גמ' ע"ח ע"ב כר"י בר חנינא באושא התקינו. ורמב"ם.
- נ'. טור והרא"ש.
- ס'. ואם הוציאה מעות על דבר אחר יכול הבעל לומר שקמו עליה בהלוואה, ואין אני מחוייב לשלם, ובמטלטלין שלה אני היורש, כ"כ הח"מ.
- ע'. הרשב"א ורי"ף, דמסברא אמרינן דאינהו נינהו.
- פ'. וזה אף להרא"ש דס"ל שהבעל יכול להוציא גוף הקרקע מיד הלוקח דהכא יודה דכל שהאשה יכולה למחות, גם הלוקח יכול למחות, ונפ"מ ללוקח לענין פרוזבול דחשיב שיש לו קרקע.

מוחה, דאם ^ז נתאלמנה או נתגרשה מכרה קיים, ^ז ואין חילוק בין מכרה להקדישה.

ח"מ סימן רנז פעיף א

עין משפט ב.

א. הכותב נכסיו לבנו מהיום ולאחר מיתה הרי הגוף של הבן מזמן השטר והפירות לאב עד שימות ^ר, ולפיכך האב אינו יכול למכור מפני שהם נתונים לבן והבן אינו יכול למכור מפני שהם ברשות האב ^ש.

הגה: המקדיש קרקע מהיום ולאחר מיתה או מהיום ולאחר ל' יום לא הקדיש כלל ^ת, שהרי אי אפשר כאן לומר גוף מהיום והפירות לאחר זמן שהרי א"כ אוכל פירות הקדש.

הגה: הכותב כל נכסיו לאחר מהיום ולאחר מיתה ויש בהן מטלטלין או חובות צריך למוכרן ^א ולקנות בדמיהן קרקע ולאכול מהם פירות כדין בעל בנכסי אשתו. אלא א"כ התנה הנותן שיכול לעשות בנכסיו מה שירצה כל ימי חייו.

ז. ומשמע למפרע ואף להרא"ש שהבעל מוציא גוף הקרקע, מ"מ אם נתגרשה או נתאלמנה מחזיר ללוקח. ח"מ.

ק. מת"ה. ואפי' הקדישה קדושת הגוף, אלמוהו רבנן לשעבודא דבעל, ומ"מ אם נתאלמנה או נתגרשה חל ההקדש. ח"מ. וצ"ע דאם חל ההקדש למפרע איך התירו לו לאכול פירות בנתיים.

ר. רמב"ם פי"ב מזכיה הלכה י"ג, ממשנה ב"ב קל"ו ע"א ופירוש שנתן לו גוף מעכשיו ופירות לאחר מיתה.

ש. לשון המשנה שם, ופירש הרשב"ם דאם אינו יכול למכור גוף ופירות לגמרי מפני שכתובין גוף מעכשיו והכל לאחר מיתה, והבן אינו יכול למכור לגמרי אלא שניהם ביחד יכולים למכור לגמרי מעכשיו.

ת. משו"ת הרשב"א ח"א סי' תקס"ג. ובקצות כאן מפרש דברי הרמ"א בהקדש בדק הבית בלבד אבל הקדש עניים הוי הקדש ומותר לאכול הפירות עד אחר מיתה. וברע"א כאן כתב דבהקדש עניים איירי הרמ"א ותמה א"כ מדוע אסור לאכול הפירות ותירץ שם בשם דודו, ועיין בפעמוני זהב שהאריך בזה, ואם אמר בפירוש לבדק הבית כו"ע לא פליגי דלא מהני ההקדש אבל אם אמר להקדש סתם בזה נחלקו, וכתב בפעמוני זהב דלא קשה על רע"א בפירושו ברמ"א מיר"ד סי' רנ"ט מתורם סלע לצדקה דמותר להלותה לעצמו או לחבירו דאין צדקה כהקדש ע"ש.

א. כמ"ש ב"ב קל"ז ע"א אין לראשון וכו' וכ"ש כאן. ונ"י שם שממנו מקור דין זה הוסיף ויש בהן מטלטלין או חובות.

עין משפט ג.

ח"מ סימן רנז סעיף ג

ג. עבר האב ומכר הפירות מכורים^ב עד שימות, וכשימות האב מוציא הבן או יורשיו מיד הלוקוחות, ואם היו שם פירות מחוברין שמין אותם ללוקח^א ונותן הבן דמיהם, ואם היו תלושים או הגיעו ליבצר הרי הם של הלוקח.

עין משפט ד.

ח"מ סימן רנז סעיף ד

ד. עבר הבן ומכר אין ללוקח כלום^ד עד שימות האב.

עין משפט ה.

ח"מ סימן רנז סעיף ה

ה. מכר הבן בחיי האב ומת הבן ואח"כ מת האב, כשימות האב קנה הלוקח^ה שאין לאב אלא פירות, וקנין פירות אינו כקנין הגוף^י.

ב. שם במשנה ב"ב קל"ו ע"א. וכתב הפעמוני זהב שמירי שמכר הפירות בלבד, ולא הוי כמכר דבר שלא בא לעולם דהכא חשיב כמוכר קרקע לפירותיו הואיל ושייר הפירות לעצמו, אבל אם האב מכר גוף ופירות או מכר בסתם שאז משמע גוף ופירות לא קנה הלוקח כלום, ואפי' ירצה הלוקח לקיים המכר בפירות דוקא ע"ש.

ג. דדוקא באב לבנו שדעתו קרובה אליו מחל לו ואין היורשים מוציאים פירות אלו ממנו, אבל בסתם לוקח אין סברא זו, וכ"כ הרמב"ם בפ"ב מזכיה הלכה י"ג וכך דעת הר"י אב"ל הי"א שהביא רמ"א הוא רשב"ם שכתב שאין חילוק בין אב לבן, לבן עם הלוקח.

ד. גם זה במשנה שם. ואין זה דבר שלא בא לעולם, כיון שהגוף כבר קנוי לבן, והגוף ישנו בעולם. וכתב רע"א על המשנה דה"ה אם מת הבן בחיי האב שהלוקח קנה וסיים כר"ל בגמ' וכן הלכה. ועיין בסעיף ד'.

ה. היינו קנה אז הכל אבל לפני מיתת האב קנה כבר הגוף דבמקום הבן הוא עומד.

ו. פירוש שלא נאמר שלא יהיה בקנין הלוקח כלום שהרי הקנה לו הבן דבר שלא בא לעולם, קמ"ל דזה אינו, שהרי גוף השדה היה של הבן מיד בשעת הנתינה, ואף שנשארו הפירות לאב הנותן, קנין פירות שנשאר לו לאו כקנין הגוף. סמ"ע ס"ק י'.